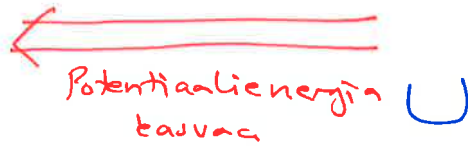
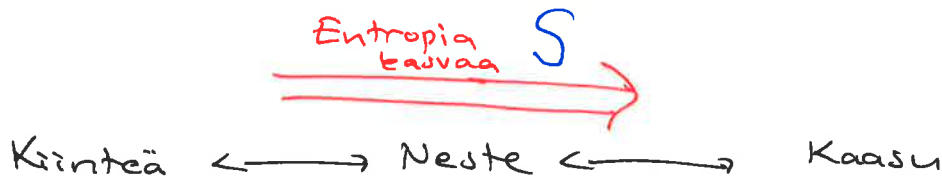

Olmuodonmuutokset

Molekyylien/atomien/ionien väliset vuorovaikutukset

Potentiaalienergian ja entropian välistä kilpailua kuvaa

Gibbsin vapaa energia

$$G = U + PV - TS$$

↑ pot. energia   (ei välittä)   ↑ lämpötila   ↑ entropia

Periaate: systeemi pyrkii minimoimaan Gibbsin vapaa energia.

Kiinteä olomuoto: U suuri ja negatiivinen, S pieni

- Kaasu/Neste: U pieni, S suuri

Olmuodonmuutokseen liittyy siis potentiaalin ΔU ja entropian ΔS muutoksia.

Tasapainossa $\Delta G = \Delta U - T\Delta S = 0$

Jos ngt T kasvaa $\rightarrow$ entropian muutos dominoi
 $\rightarrow$ ~~kat~~ systeemi valitsee entropian
 $\rightarrow$ systeemi siirtyy neste/kaasu faasiin.

Jos T laskee $\rightarrow$ G :n minimoimiseksi systeemi tekee ΔU :n suureksi $\rightarrow$ kiinteä faasi

Sulamislämpötilassa T siis:

$$\Delta G = \Delta U - T\Delta S = 0 \Rightarrow$$

$$T = \frac{\Delta U}{\Delta S}$$

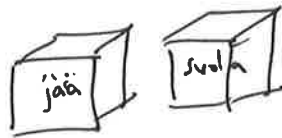
kiinteän olomuodon
kiderakenteen menettä-
misen aiheuttama
potentiaalienergian
muutos

nestefaasiin siirtymisen
aiheuttama entropian
muutos.

Kysymys: miksi suolaamme teitä?

- suola laskee veden sulamislämpötilaa $T \rightarrow T' < T$.
- miksi?

Kiinteässä olomuodossa jäi ja suola eivät sekoitu

→ suolan lisäys ei vaihda
kiinteän olomuodon
entropiaan $S_{\text{kiinteä}}$

Nestefaasissa suola on liuenneet veteen

→ nestefaasin entropia
suurempi kuin veden
yksiinään.

→ S_{neste} suurempi

⇒ Sulamiseen liittyy entropiamuutos $\Delta S'$
suurempi, jos suolaa voi liueta veteen

⇒ kriittinen sulamislämpötila $T' = \frac{\Delta U}{\Delta S'} < \frac{\Delta U}{\Delta S} = T$.

⇒ sulamislämpötila laskee.

Sama pätee myös muille vesiliukoisille epäpuhtauksille
→ entropian kasvu laskee sulamispistettä.

Kysymys: voitko selittää nyt miksi suola (tai muut
aineet) nostaa kiehumispistettä vedelle?